

Uchwała nr 2022
Rady Powiatu Pruszkowskiego
z dnia 2022 r.

**w sprawie określenia szczegółowych warunków umarzania w całości lub w części,
łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozkładania na raty lub odstępowania
od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej**

Na podstawie art. 194 ust 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 447), w związku z art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528, z późn. zm.) Rada Powiatu Pruszkowskiego uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Uchwała określa szczegółowe warunki umarzania w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odraczania terminu płatności, rozkładania na raty lub odstępowania od ustalenia następujących opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, tj.:

- 1) przyznanych świadczeń oraz dodatków w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej niezawodowej, rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinnym domu dziecka;
- 2) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym i placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

2. W postępowaniu dotyczącym umarzania w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odraczania terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, należy kierować się:

- 1) zasadą wspierania osób i rodzin w przezwyciężaniu okoliczności, które spowodowały umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) zasadą uwzględniania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej, zdrowotnej i majątkowej osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności oraz ich możliwości, zasobów i uprawnień;
- 3) zasadą unikania zagrożeń egzystencji osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz osób pozostających na ich całkowitym, bądź częściowym utrzymaniu.

3. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 2) dochodzie i kryterium dochodowym – rozumie się przez to dochód i kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej oraz na osobę w rodzinie, w rozumieniu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, waloryzowane zgodnie z zasadami ustalonymi w tej ustawie;
- 3) rodzinie – należy przez to rozumieć osoby spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące;
- 4) osoba pozostająca we wspólnym gospodarstwie domowym – oznacza to osobę, o której mowa w rozumieniu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 5) pieczy zastępczej – oznacza to rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 6) dziecku – rozumie się przez to dziecko przebywające w pieczy zastępczej oraz osobę pełnoletnią przebywającą w pieczy zastępczej na podstawie art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 7) osobie zobowiązanej – oznacza to osobę, o której mowa w art. 193 ust. 1 i 6 ustawy;
- 8) opłacie – należy przez to rozumieć miesięczną opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w wysokości określonej na zasadach art. 193 ust. 1 ustawy;
- 9) należności – należy przez to rozumieć wymagalną należność pieniężną, wynikającą z decyzji administracyjnej z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, obejmującą należność główną, odsetki, a także koszty egzekucyjne.

§ 2. Umorzenie w całości lub w części należności z tytułu opłaty za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w pieczy zastępczej, łącznie z odsetkami, może nastąpić z urzędu lub na wniosek osoby zobowiązanej do ponoszenia opłat w sytuacji, gdy zachodzi co najmniej jedna z poniższych przesłanek:

- 1) osoba zobowiązana zmarła;
- 2) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji tej należności lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;
- 3) wyegzekwowanie należności stanowiłoby zagrożenie egzystencji osoby zobowiązanej;
- 4) małoletnie dziecko powróciło pod opiekę rodziców na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu;

- 5) osoba zobowiązana wychowuje inne dzieci pozostające pod jej prawną i faktyczną opieką;
- 6) bezradność osoby zobowiązanej w sprawach opiekuńczo–wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i rodzinach wielodzietnych;
- 7) osobie zobowiązanej ustalona została opłata za pobyt w pieczy zastępczej więcej niż jednego dziecka a wyegzekwowanie opłaty mogłoby stanowić zagrożenie egzystencji osoby zobowiązanej;
- 8) osoba zobowiązana do uiszczenia opłaty reguluje dobrowolnie lub zasądzone wyrokiem sądu alimenty na rzecz dziecka lub pełnoletniego wychowanka przebywającego w pieczy zastępczej, co jest potwierdzone stosownym dokumentem;
- 9) zadłużenie osoby zobowiązanej wynikające z innej przyczyny niż ustalenie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, które skutkuje zagrożeniem egzystencji osoby zobowiązanej;
- 10) ubezwłasnowolnienie, długotrwała choroba, niepełnosprawność w rodzinie osoby zobowiązanej;
- 11) utrata źródła dochodu osoby zobowiązanej;
- 12) inna wyjątkowo trudna sytuacja życiowa uzasadniająca umorzenie.

§ 3. Rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności należności z tytułu opłaty za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w pieczy zastępczej może nastąpić na wniosek osoby zobowiązanej do ponoszenia opłat w sytuacji, gdy:

- 1) osoba zobowiązana do ponoszenia opłat współpracuje z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny na rzecz powrotu dziecka do domu rodzinnego;
- 2) osoba zobowiązana ponosi opłatę za pobyt innych członków rodziny w jednostkach pomocy społecznej, innych instytucjach zapewniających całodobową opiekę, leczenie, rehabilitację lub przebywających w pieczy zastępczej;
- 3) występuje inna uzasadniona okoliczność, w szczególności długotrwała choroba, niepełnosprawność, straty materialne powstałe w wyniku klęski żywiołowej lub innych zdarzeń losowych.

§ 4. 1. Odstąpienie od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej może nastąpić, jeżeli dochód osoby lub dochód na osobę w rodzinie, osób zobowiązanych do ponoszenia opłat nie przekracza lub jest równy 400% kwoty kryterium dochodowego określonego zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

2. Poza okolicznościami, o których mowa w ust. 1, można odstąpić całkowicie od obowiązku ponoszenia opłaty przez osoby zobowiązane, u których występuje jedna z następujących okoliczności:

- 1) długotrwała choroba osoby zobowiązanej udokumentowana zaświadczeniem lekarskim bądź dokumentacją medyczną lub gdy osoba zobowiązana uczestniczy w terapii uzależnienia, co jest potwierdzone stosownym dokumentem;
- 2) orzeczona niepełnosprawność z powodu znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne osoby zobowiązanej lub innych osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 3) pobyt osoby zobowiązanej w placówce pomocy społecznej, w zakładzie opiekuńczo-lecznicznym lub innej instytucji zapewniającej schronienie;
- 4) bezrobocie osoby zobowiązanej udokumentowane zaświadczeniem;
- 5) pobyt osoby zobowiązanej w areszcie śledczym lub zakładzie karnym;
- 6) osoba zobowiązana wychowuje inne dzieci pozostające pod jej opieką;
- 7) ubezwłasnowolnienie osoby zobowiązanej;
- 8) straty materialne osoby zobowiązanej powstałe w wyniku klęski żywiołowej lub innych zdarzeń losowych;
- 9) osoba zobowiązana nie osiąga żadnego własnego dochodu lub osoba zobowiązana nie osiąga żadnego własnego dochodu i pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą posiadającą własne źródło dochodu;
- 10) osoba zobowiązana reguluje dobrowolnie lub zasądzone postępowaniem sądowym zobowiązania alimentacyjne co zostaje potwierdzone stosownym dokumentem;
- 11) osoba zobowiązana korzysta z pomocy społecznej co stanowi jej podstawowe źródło utrzymania;
- 12) osoba zobowiązana jest w ciąży;
- 13) dochód osoby zobowiązanej lub na osobę w rodzinie jest niższy bądź równy opłacie lub łącznej sumie opłat ustalanych w postępowaniu w przedmiocie odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, za wszystkie dzieci osoby zobowiązanej przebywające w pieczy zastępczej;
- 14) w przypadku, gdy pobyt dziecka w pieczy zastępczej trwa nie dłużej niż 21 dni;

- 15) osoba zobowiązana jest niepełnoletnia;
- 16) po uzyskaniu pełnoletności oraz przed ukończeniem 25 roku życia osoba zobowiązana kontynuuje naukę pozostając na utrzymaniu innych osób;
- 17) osoba zobowiązana jest bezdomna;
- 18) występuje inna uzasadniona okoliczność.

3. Odstąpienie od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, w przypadkach, o których mowa w § 4 ust. 1 i 2 następuje maksymalnie na okres 36 miesięcy.

§ 5. W sytuacji, gdy znane jest miejsce zamieszkania osoby zobowiązanej, lecz z przyczyn niezależnych od organu prowadzącego postępowanie administracyjne w sprawie, niemożliwe jest pozyskanie oświadczenia osoby zobowiązanej przyjmuje się, że prowadzi ona samodzielne gospodarstwo domowe, a jej dochód to przeciętny miesięczny dochód osiągnięty w zeznaniu podatkowym.

§ 6. 1. Odstąpienie od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej następuje z urzędu, gdy:

- 1) pomimo dołożenia należytej staranności nie udało się ustalić miejsca pobytu/zamieszkania osoby zobowiązanej, a próba ustalenia miejsca pobytu nastąpiła na podstawie m.in. przebiegu zameldowania, informacji z Centralnego Zarządu Służby Więziennej bądź Krajowego Rejestru Karnego, informacji z policji, informacji z ośrodka pomocy społecznej, oświadczenia rodziny zastępczej.
- 2) osoba zobowiązana przebywa poza granicami kraju i nie ma możliwości ustalenia jej sytuacji dochodowej. Niniejszy ustęp dotyczy również osób zameldowanych na terenie Polski.

2. W przypadkach, o których mowa w § 6 ust. 1, odstąpienie od ustalenia opłaty następuje maksymalnie na okres 36 miesięcy od dnia wydania decyzji i za cały wcześniejszy okres przebywania dziecka w pieczy zastępczej.

§ 7. 1. Odstępuje się od wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, gdy znane jest miejsce zamieszkania osoby zobowiązanej, lecz z przyczyn niezależnych od organu prowadzącego postępowanie administracyjne w sprawie, pomimo zachowania należytej staranności, niemożliwe jest pozyskanie oświadczenia osoby zobowiązanej lub z innego dokumentu nie wynika, iż zachodzą przesłanki do odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej zawarte w § 4 ust. 1 i 2, § 6 ust. 1.

2. Ponowne czynności mające na celu ustalenie sytuacji osoby zobowiązanej w przypadku uregulowanym w § 7 ust. 1 podejmuje się co najmniej po upływie 36 miesięcy od momentu

zakończenia wcześniejszych czynności. Działania ustalające sytuację osoby zobowiązanej podejmuje się do czasu zakończenia przebywania dziecka w pieczy zastępczej.

§ 8. Traci moc uchwała Nr XI/78/2015 Rady Powiatu Pruszkowskiego z dnia 25 sierpnia 2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umarzania w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odraczania terminu płatności, rozkładania na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

§ 9. Uchwała ma zastosowanie do spraw wszczętych, a niezakończonych przed dniem wejścia w życie uchwały.

§ 10. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Pruszkowskiego.

§ 11. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

UZASADNIENIE
do Uchwały nr . .2022
Rady Powiatu Pruszkowskiego
z dnia 2022 r.

**w sprawie określenia szczegółowych warunków umarzania w całości lub w części,
łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozkładania na raty lub odstępowania od
ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.**

Niniejsza uchwała ma swoje umocowanie prawne w art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528, z późn. zm.), który stanowi, iż do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady powiatu. W myśl art. 40 ust. 1 ustawy, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach rada powiatu stanowi akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze powiatu.

Na podstawie art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 447) rada powiatu określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty, o której mowa w art. 193 ust. 1 powołanej ustawy.

Dotychczasowe zasady dotyczące odpłatności określała uchwała Rady Powiatu Pruszkowskiego nr XI/78/2015 z dnia 25 sierpnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. Poz. 8503). W praktyce stosowania tej uchwały ujawniła się konieczność korekty zasad ponoszenia odpłatności.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszkowie po analizie prowadzonych w poprzednich latach postępowań administracyjnych dotyczących rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej postanowiło poszerzyć katalog sytuacji, w których będzie możliwe odstępowanie od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Z powyżej analizy wynika bowiem, iż osoby zobowiązane w wielu przypadkach nie są w stanie ponieść odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Zmiany w uchwale mają na celu wspieranie rodziców biologicznych w ich funkcji wychowawczej, tak aby obciążanie odpłatnością nie prowadziło do rażącego pogorszenia ich warunków bytowych, co w efekcie może skutkować ubieganiem się przez osoby zobowiązane do odpłatności o udzielenie wsparcia przez jednostkę organizacyjną pomocy społecznej.

Istotna dla proponowanych zmian jest wysokość opłaty, którą Organ jest zobligowany ustalić wobec rodziców biologicznych, na podstawie art. 193 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011

r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Koszty, które ponosi Powiat Pruszkowski, za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych zostały określone w obwieszczeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (M. P. z 2022 r. poz. 292).

Obowiązujący w roku 2022 koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego „Dom Miłosierdzia” Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Walendowie został określony Zarządzeniem nr 8/2022 Starosty Pruszkowskiego z dnia 8 lutego 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2022 r. poz. 1862) i wynosi 4 909,68 zł miesięcznie.

W związku z powyższymi kosztami utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w większości rodzice biologiczni na warunkach poprzednio obowiązującej uchwały nie są w stanie regulować rosnącego im długu z tytułu decyzji o odpłatności za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej. Rosnące należności stają się przyczyną braku realności spłaty przez rodziców biologicznych – to z kolei staje się powodem zagrażającym dalszej egzystencji większości takich rodzin i może być przyczyną ponownego powrotu ich dzieci do systemu pieczy zastępczej.

Poza poszerzeniem katalogu sytuacji, w których będzie możliwe odstępowanie od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, zaproponowana treść uchwały przewiduje zagadnienia dotyczące umarzania w całości lub w części, łącznie z odsetkami ustalonej opłaty, odroczenia terminu płatności oraz rozłożenia na raty ustalonej już odpłatności.

W niniejszej uchwale znajdują się również zapisy mające na celu stworzenie instrumentów do niezwłocznego załatwienia sprawy przez Organ, pomimo opóźnień mogących wystąpić w toku postępowania administracyjnego w wyniku uchylania się osoby zobowiązanej od wykazania swojej sytuacji zdrowotnej, finansowej, życiowej albo innych przyczyn niezależnych od organu.

Przyjęcie przedmiotowej uchwały przez Radę Powiatu Pruszkowskiego nie skutkuje koniecznością zabezpieczenia dodatkowych środków finansowych.

Mając na uwadze powyższe zasadne jest podjęcie uchwały.

Niniejsza uchwała stanowi realizację zapisów „Strategii Rozwoju Powiatu Pruszkowskiego na lata 2015-2025, Aktualizacja 2017” w obszarze „Bezpieczeństwo i równość szans”, cel J: Poprawa efektywności i organizacji działania pomocy społecznej zapewniające realne i adekwatne do potrzeb wsparcie osobom potrzebującym (uchwała Rady Powiatu Pruszkowskiego nr XLIV/376/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 r.).